

TURUN YLIOPISTO

Verkko-opetuksen tulevaisuus Erno Lehtinen

Akateemisen asiantuntijuuden uudet haasteet

- Nopea muutos työelämässä ja yhteiskunnassa yleensä
- Ratkaistavien ongelmien kompleksisuuden kasvu ja tarve epävarmuuden hallintaa
- Toimintaympäristön teknologisoituminen
- Kansainvälisyyden lisääntyminen
- Toimiminen asiantuntijaverkostoissa

Perinteinen akateeminen sivistys “yleisenä taitona”

- Yliopistossa on aina tultu osalliseksi myös jostain muusta, kuin eri tieteenalojen spesifeistä oppisisällöistä
- Akateemiseksi kansalaiseksi (nykyisin asiantuntijaksi) kasvu tietynlaisen ajattelutavan ja asenteen ja ryhmäjäsenyyden omaksumista
- Näitä ”yleisiä taitoja” ei ole tarvinnut eksplisiittisesti määritellä opetussuunnitelmissa

Avainkompetenssit

- Vuorovaikutus sosiaalisesti heterogeenisissä ryhmissä
 - Miten liittyä erilaisen taustan omaaviin ryhmiin ja toimia niissä
- Itseohjautuva toiminta
 - Miten ohjata ja kontrolloida omaa toimintaa osana oman elämän ja toimintaympäristön kokonaisuutta
- Apuvälineiden vuorovaikutteinen hyväksikäyttö
 - Miten käyttää sosio-kulttuurisia (kieli, informaatio) ja fyysisiä (esim. tietokoneet) apuvälineitä

Verkko-opiskelun mahdollisuudet kompetenssien kehittämisessä

- Tietotekniset taidot
- Informaatiotaidot
- Tieteellisten ja muiden asiantuntijadokumenttien tuottamistaidot
- Verkostoitumistaidot
- Sosiaalisen vuorovaikutuksen taidot
- Projektin johtamisen taidot

Verkko-opiskelu ja tietotekniset taidot

- Tietoteknisistä taidoista tulee opiskelun edellytys – tarvitaanko erillisiä teknisten taitojen kursseja
- Verkko-opiskelun voi aloittaa vaatimattomilla teknisillä taidoilla
- Opiskelu voidaan organisoida siten, että tarve vaativampiin taitoihin lisääntyy opintojen edetessä

Verkko-opiskelu ja informaatiotaidot

- Verkkoympäristön käyttö opetuksessa monipuolistaa luontevasta oppi- ja lähdemateriaalin käyttöä
- Erikseen tehdyt oppimateriaalit voidaan enenevässä määrin korvata tietokannoissa olevilla e-materiaaleilla
- Opiskelijoiden itse etsimän materiaalin käytön lisääminen kaikessa opetuksessa

Verkko-opiskelu ja dokumenttien tuottamistaidot

- Yksilöllinen ja yhteisöllinen dokumenttien tuottaminen ja kehittäminen on verkko-opiskelun luonnollinen työmuoto
- Yksinkertaisista tekstidokumenteista voidaan vähitellen edetä monipuolisemmin tekniikan mahdollisuuksia hyödyntäviin dokumenttityyppeihin

Verkko-opiskelu ja verkostoitumistaidot

- Verkko-opiskelu tekee mahdolliseksi verkostomaisten työskentelymuotojen harjoittelun
- Työnjako ja osaamisen jakaminen
- Yhteisiin intresseihin tai tehtäviin perustuvien osaverkostojen muodostaminen
- Yhteiset projektit muiden kotimaisten ja ulkomaisten tahojen kanssa

Verkko-opiskelu ja vuorovaikutustaidot

- Verkoissa tapahtuva sosiaalinen vuorovaikutus eroaa välittömästä kasvoista kasvoihin kanssakäymisestä
- Onnistuneen kommunikaation edellytyksiä joudutaan pohtimaan tietoisemmin
 - vastavuoroisuus, viestin ymmärrettävyys, merkitysneuvottelut, sopiminen

Verkko-opiskelu ja projektien johtamistaidot

- Projektimainen työskentely on luonteenomaista verkko-opiskelulle
- Opiskeluun voidaan liittää systemaattisesti projektien suunnitteluun ja johtamiseen liittyviä elementtejä
- Toteutettujen projektien reflektointi johtamisen näkökulmasta

Mikä määrää verkko-opintojen aseman tulevaisuudessa? (1)

- Verkko jakelun, ohjaukset ja yhteisöllisen oppimisen välineenä tulee luonnolliseksi ympäristöksi kaikessa opetuksessa ja opiskelussa, jossa ajan ja paikan rajoitusten voittaminen on keskeistä
 - haasteena sellaisten toimintamuotojen löytäminen, joilla voidaan luoda riittävät edellytykset vastavuoroiselle ymmärrykselle ja informaalin tiedon omaksumiselle

Mikä määrää verkko-opintojen aseman tulevaisuudessa? (2)

- Verkkojen avulla tuetulla opetuksella ja opiskelulla on hyvät mahdollisuudet lisätä yliopistojen yhteistyötä ja ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttöä opetuksen toteuttamisessa
 - haasteena verkostoituneen vaihdon idean sisäistäminen ja siihen perustuvien toimintamallien kehittäminen

Mikä määrää verkko-opintojen aseman tulevaisuudessa? (3)

- Verkkoympäristön käyttö kampuksella tapahtuvan opetuksen ja opiskelun tukemisessa tulee lisääntymään materiaalin jakamisessa ja tiedon edistyneempien esitysmuotojen käytössä
 - haasteena sisällöllisesti ja pedagogisesti korkeatasoisen korkealaatuisen materiaalin tuottaminen, löytäminen ja saaminen käyttöön

Mikä määrää verkko-opintojen aseman tulevaisuudessa? (4)

- Verkkojen käyttö uusien innovatiivisten opiskelumenetelmien (mm. yhteisölliset menetelmät, case ja Pbl -opiskelu) käytössä tulee lisääntymään (kampus- tai etäopiskelu)
 - haasteena yliopisto-opiskelun kulttuurin kehittäminen tukemaan innovatiivisten menetelmien käyttöä

Mikä määrää verkko-opintojen aseman tulevaisuudessa? (5)

- Verkkojen merkitys kansainvälisen opetustarjonnan lisäämisessä tulee lisääntymään
 - haasteena riittävän korkeatasoisen ja houkuttelevan opetustarjonnan kehittäminen ja opetuksen markkinointi